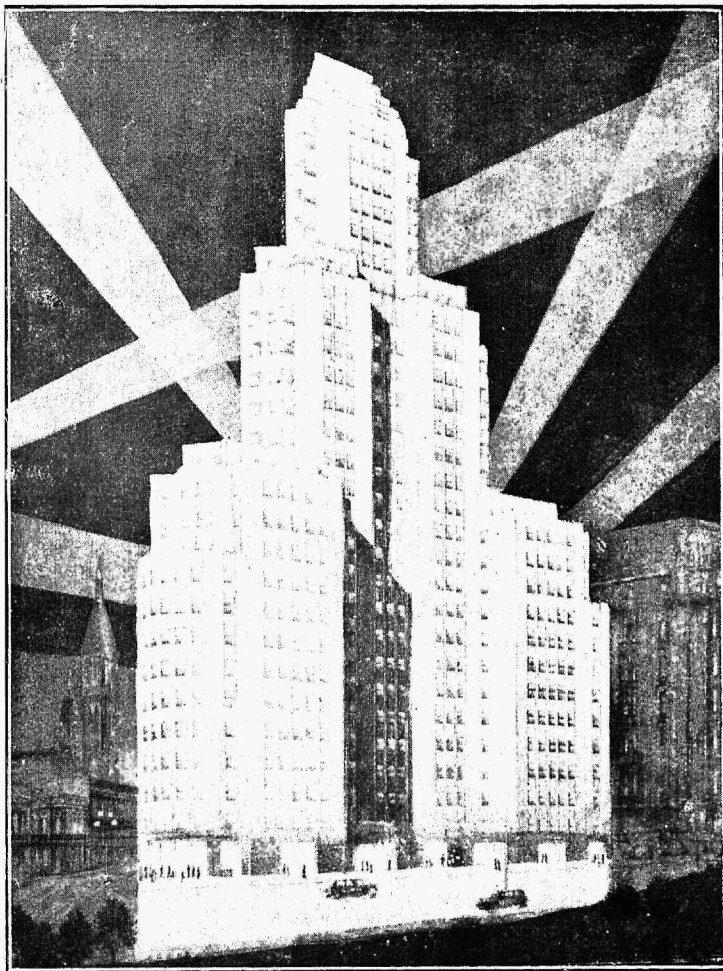

MEIE KODU

Lõuna-Ameerika Eesti ajakiri

Buenos Airesi kõrgemaid pilvelõhkujaid.

TINTURARIA E LAVANDERIA „PARIZ”

KUIV PESEMINE. Keemiline kangaste kui ka naiste- ja meesterahva riiete värvimine igasugustes värvides.

Meesterahva valgete ülikondade tärgeldamine ja pressimine.

TEEB KÕIKI RÄTSEPA TÖID. OSTAB JA MÜÜB PRUUGITUD RIIDEID. PUHASTAB JA VORMIB MEESTERAHVA KÜBARAID JA MÜTSE.

Valter Kivi

RUA CAPITÃO THIAGO LUZ, 83

SANTO AMARO

Estado de São Paulo — Brazil

Toiduainete kauplus “MOSKVA”

Saame alati Euroopast värsked aineid:
konserve, soolaheeringaid, mitme-
suguses valikus vorstisid, sprotte,
Võsotski vabrikute teed

Alati saadaval parim Vene „Vodka“
Igapäev värsked rukkileib

SAUL ROITMAN

Rua José Paulino, 123 - Tel. 5-5841
SAO PAULO

OPTIKA FOTO MODERNA

Prillid, pincee-ned igasuguses valikus,
päevapildi ja kino aparaadid, filmid,
plaadid, paberid jne.

Ilmutused, koopiad ja suurendused
omas laboratooriumis

Largo do Ouvidor, 7
Telef. 2-7289 SÃO PAULO

TEADAANNE

EESTLASTELE on meie vihtlemise saunas,
mis on avatud igal reedel ja laupäeval kella
10 - 22 ni. ja pühapäeval kella 8 - 16 ni. —

Hind eestlastele á 1\$500 - Muulastele 2\$500

Alates 27 dast juunist, igal neljapäeval, vihtlemise saun avatud ainult
naistele, kella 11 - 22 ni.

Säälsamas vannid, avatud igapäev kella
22 ni. á 2\$500 (1 tund) — Saunas on väga
mõnus end lasta masseerida, sellel alal
töötavad kompetentsed jõud. — — — —

Rua Tenente Penna, 29
BOM RETIRO

Lugupidamisega
PAUL WELTSON & VEND

Toimetaja ja talitus:
Rua Conde de
Sarzedas, 170
⌘

MEIE KODU

Caixa Postal, 3530
São Paulo
BRASIL
⌘

REVISTA ESTONIANA

LÕUNA - AMEERIKA EESTI AJAKIRI

Ilmub Brasiilias, São Paulo Eesti A. ja H. Selts „Uus Kodu” kirjastus-osakonna väljaandel
1 kord kuus - Vastutav toimetaja ED. ANDERSON

Nr. 4

Mai

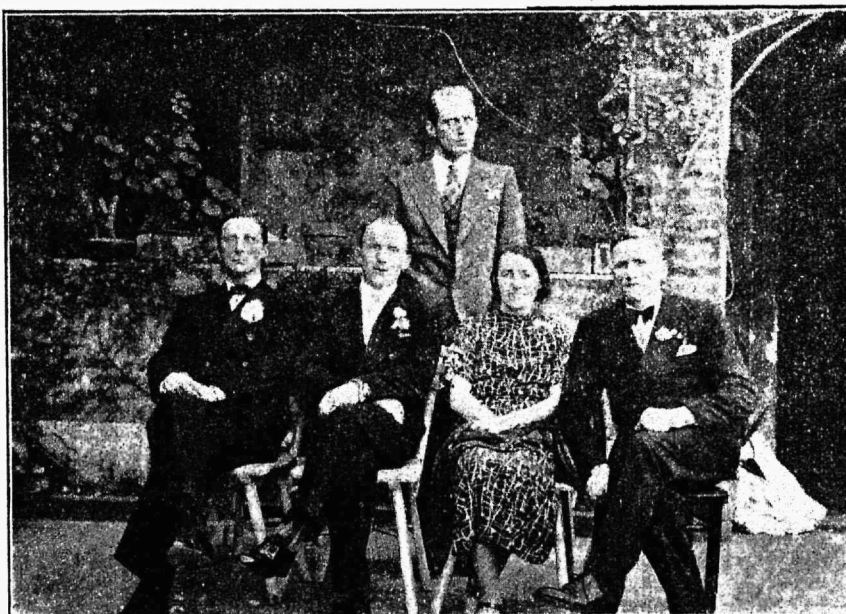
ENSV

1935. a.

Riiklik AVAAR
Raamatukogu

* * *

SP-1705

Eesti Selts „Estonia” praegune juhatus.

Paremalt: Hrad. Salong; O. Meikop; prl. M. Leinbock ja hr. Porga
Püsti: Seltsi näitejuht hr. R. Pöder --- Puudub pildilt juhatusel
liige hr. E. Ploompuu

Käesolev number olgu pühendatud Argentiinas viibivaile eestlasile. „Meie Kodu” toimetus soovib siinkohal kõigi L. - Ameerika eestlaste nimel südamlikumaid õnnesoove kõigile argentiinas viibivaile eestlasile ja nende tublimaille seltskonna tegelasile, kelle tublidus, ja töötahe on sealse seltskondlise elu suutnud viia sellisele kõrgusele, mis väärib kiitust. Eriti suurt rõõmu valmistab teadmine, et meie ühine ajakiri „Meie Kodu” on leidnud sealses eesti peres tunnustust ja sooja poolehoidu. Töötades käsikäes, oleme alati kindlamad omas töös ja tegemistes. Saagu seotud meie sõprus side - tänasest ja alati, kõigi

L. - Ameerika eestlaste ühises peres!

Olge tervitatud sõbrad, kaasmaalased, naaberriigis --- Argentiinas!

„MEIE KODU” toimetus.

MEIE TEGUTSEME...

Eestlaste Argentinasse asumise aega — me täpselt ei teagi. Juba ammu kui meie veel Suur-Vene võimu all olime, — rändasid paljud suguvennad ja õed mööda maailma laiali, otsides avaramaid ja vabamaid elutingimusi.

Lõuna Ameerika — jäädes kaugele muust maailmast, ning alles tol ajal oma arenemisega taga teistest riikidest... nähtavasti ei meelitanud eestlasi. Siiski, mõned üksikud huvitundes L. Am. vastu, saabusid siia hääde lootustega, kus tõesti valitses täieline vabadus ja kõigiti lahe elu. Et sel ajal Eestit ega eestlast peaaegu keegi ei teadnud

kindlaks tegemise katsed ei annud mingisugusi tagajärgi, olgugi, et kandis puht eesti nime Sepp. Ja nii võib olla veel teisigi, kes kadunud ja tundmatud meile siin suurel Argentiina pinnal.

Ümber 10—12 a. tagasi hakkas valguma siia rohkem eestlasi. Need olid juba enamikus — nii öelda — täis eestlased, kes läbielanud isamaa vabaduse võitluse ja arenemise aja. Kellede südameis juba uhkustas rahvustunne, täieline eesti meel ja keel.

Olles arenenud ja kultuurrahvas, leidsid need juurdetulnukid vajaduse olevat asutada üht koondist, millega taheti koos hoida

Buenos Airesi Eesti Selts „Uhenduse” orkester 1928 a.

Pahemalt paremale: Hrad. H. Allo; Karro; M. Pujato; A. Allo ja F. Pujato

ega tunnud, siis oli ka arusaadav, et needki vähesed siia jõudes sattusid suurrahva mõju alla, ning segunesid peatselt ladina raassiga, jäädes seega eesti rahvale ja vaimule tundmatuteks ning kadunuteks.

Nendest vähestest vanematest asujatest, kes siiski pole suutnud oma emakeelt võõra mõju all veel unustada, tunneme vaid ainult kolme nelja; kellede siin viibimise aeg ulatab 20 — 30 a.

Räägiti omal ajal ka kellegist väga rikkast miljonäärast kui eestlasest, kes siin paar aastat tagasi suri. Aga selle isiku

väikest eesti peret võõral pinnal ja missugune ristiti: „Buenos Airesi Eesti Koloniiks”. Läbisaamine olnud päris hää ja sõbralik. Korraldatud tihti kooskäimisi, teeõhtuid ja väljasõite.

Kuid iga aasta tuli eestlasi juure, kellede seas leidis juba kesisemaid mehi ja naisi — enamikus noored mitmesuguste vaadete ja huvidega vajades seega juba suuremat ja tegevusrikkamat koondist, mis enesega ka teatud lõhesi tõi vanemate olijatega, kelledel Kolonii oli nähtavasti väga armsaks ja omaks saanud, kes kuuldagi ei tahtnud Kolonii

likvideerimisest. Kuid enamuse sellegi peale vaatamata asutas uue seltsi — nimega: „Argentiina Eesti Selts Ühendus”. Endine Kolonii, — jäädes oma traditsioonidele kindlaks, püsis vaid mõne üksiku tegelase näol edasi — ilma mingisuguse tegevuset. Ja nii on see püsinud kuni tänaseni, sest ametlikult pole Kolonii veel likvideeritud. Aga see on sama hea — nagu teda polekski. Ei tasta kuule ega räägi keegi.

„Ühenduse” asutamisega algas juba mitmekülgsem tegevus.

E. S. „Estonia” ja „Ühenduse” tegelased ühisel koosviibimisel omal ajal.

Ees: Pr. M. Jakson ja pr. S. Idam.

Taga paremalt: hrad. E. Hamburg; Metusala; R. Pöder; Saster ja Meikop.

Muretseti kirjandust, telliti eesti ajalehti. Asutati oma muusikakoor ja näitetrupp. Ka laulukoori püüti koostada, mis tookord küll ebaõnnestus. Korraldati tihti pidusi täielikult oma jõududega, missugused alati elavat osavõtmist leidsid.

Estlased, äranähes seda energilist tegevust, koondusid hulgana seltsi.

Seda aega võib õigusega siin öitse ja ärkamise ajaks nimetada! See oli nagu tugevate alussammaste panemine seltskondliseks eluks.

Mäletan veel selgesti kui 10-kond noortmeest tol ajal seltsi tegevusse astusid, ning orkestri asutasid. Esialgu koosnes see vaid mandoliinest, gitarrest, kahest viulist ja ühest pasunast. Asuti nooruse hinnuga tööle. Harjutati ennastsalgavalt, hoolimata päevasest leivaküsimusest, tööväsimusest. Veidi hiljem osteti lisaks veel trumm ja trompeet, mis juba tugevamat ja mõjuvamat tooni andis — nagu vägisi kiskudes inimesi

tantsupõrandale; kinnitades seega ühest suust, et üpris mõnus on selle orkestri saatel tantsida.

Orkestri arenemine oli kiire. Täiendati uute, vastavate riistadega, mis juba andis kujukama ilme — kõrvuti seadmiseks teiste kohalikkude orkestritega.

Varsti selgus, et meie, eesti poiste orkestril, on ka väljaspool seltsi poolehoidu. Tihti kutsuti neid ühalegi mängima. Isegi enised Vene aristokraadid rahuldusid meie poiste mänguga — nende poolt korraldatud mitmel peol, kus näha veel võis hallipeadega daame ja härrasi — kandes Tsaariaja päritoluga linte ja aurahasi.

Ka näitetrupp asus tegevusele. Häda oli näitekirjandusega. Saadi teada, et kellegil on olemas 3 vaat. naljamäng „Elavad surnud.” Kõigi raskuste peale vaatamata — haarati sellest rõõmuga kinni — kui uppuja õlekõrrest. Ja algasid harjutused. Aga oh häda..! Seltsil polnud näitelavagi. Kas mängi või põrandal. Kusagilt suuremat saali üürida oli otse võimatu. Sest seltsi kassa kõlises vastu... Tolajal asus selts kusagil restoraani all keldris..! Tuli igatahes sellega leppida ja arvestada.

Et külvatuid seemneid mitte asjatult põllule mädanema lasta minna, — asusid näitlejad ise lava ehitama, mis valmis saades

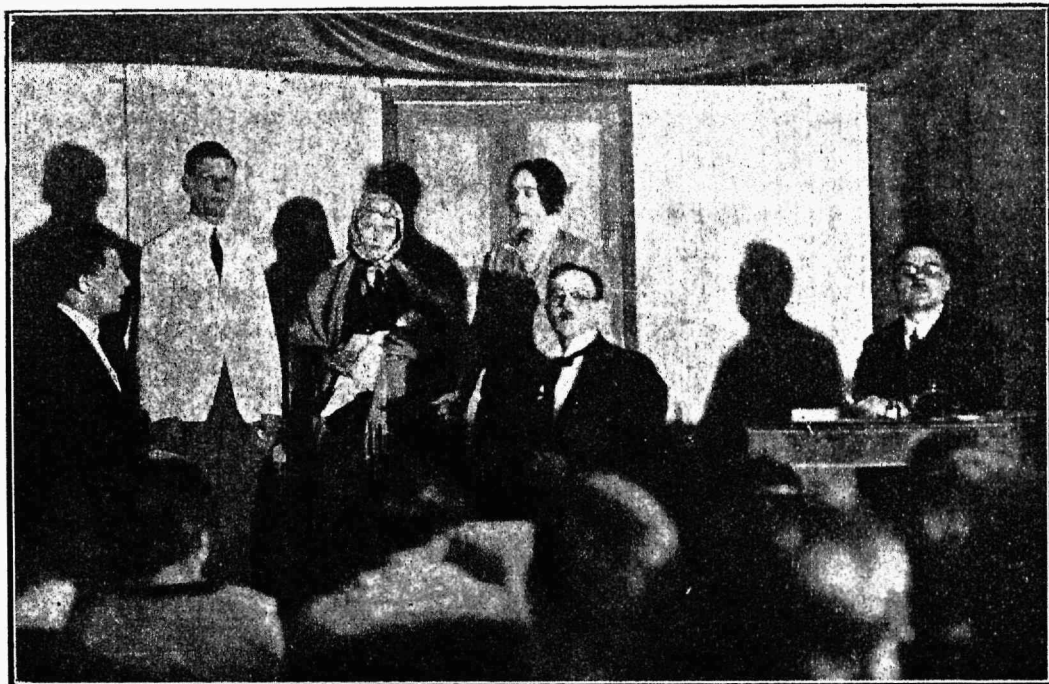
Doris Salong

oli kui ehmatatus..! Umbes kolm mtr. lai, kaks mtr. sügav ja vaevalt pool mtr. kõrge, mille alla veel etteütleja pidi pugema!.. Kuid sellegi väikese näitelavaga — aga suure saavutusega — oldi täielikult rahul, isegi vaimustatud!.. Ja peo õhtul, mis enneolematalt palju rahvast kokku tõi, mängiti „Ela-

vad surnud," siin esimese näitemänguna, päris lodusalt maha.

Ja see kõik oli seltsile magusaks-roaks! Ikka rohkem ja rohkem kogus inimesi seltsi ümber.

Uhing Argentiina Osakond." Nagu meil teada, on mainitud organisatsioon Eestis kaunis suur ja tegevusrikas. Nooredki lootsid selle läbi uut vaimu ja sihte leida, mis ka tulemata ei jäänud.

Buenos Airesi E. S. „Uhenduse” aastapäeva peol, 8 nov. 1927 a., ettekantud 3 v. naljamängu „Elavad Surnud” tegelased. --- Paremalt: näitejuht R. Pöder; R. Söerd; L. Libe; M. Pai-Sau; H. Jock ja A. Mürsepp.

Aga ükski hää pole pahedeta... Kus palju inimesi koos — seal ka arvamised ja soovid on mitmesugused...

Nii kujuneski, et paljud seltsi liikmed, just nooremad tegelased, leidsid, et nendele on ülekohut tehtud, Uhesõnaga, poldud rahul juhatusega. Ja ärapeetud kärarikkal pea-koosolekul, kus noortele ei tahetud järele anda, läks päris sõjaks, mis enesega kaasa tõi noorte lahkumise seltsist, kes enestega kaasa tõmmasid veel hulk teisigi liikmeid.

Täisvalatud kristalline karikas killunes.. Raske ja ka võimatu oli uuesti kokku liita...

Nooruse lainetav veri oli liigagi kuum ja kärsitu — ning enesearmastus pealegi — ei lubanud endid alandada ärareppimiseks. Kuna teised jälle suhtusid ükskõikselt ja külmalt noortesse — siis andis see juba küllalt põhjust eemaldumiseks...

Jätan siin selle teguviisi õiguse mõistmise igatühe enda hooleks ja lähen oma kirjeldusega edasi - mainides, et noored asutasid endale uue seltsi — „Ule Eestimaaline Noorsoo

Seega siis omasime kaks eesti seltsi, selles väikeses, vaevalt paari, kolmesajani ulatavas eesti peres!

„Uhendusse” jäid nii õelda vanemad inimesed. Kuna uute nooremad, koos muusikakoori ja näitetrupiga, mis seetõttu hõlbus tas peatselt pidusi korraldada, millest võiks mainida üht suuremat — mis aset leidis ühes avaras üüritud pidusaalis; ettekandes: eesti algupärane jant „Kriis” ja peale selle veel paar lavapilti eesti lauludega, mis olid kokkuseatud isiklikult oma näitetegelaste poolt. Kordaminek oli kõigiti hea.

Ega Uhenduski ei maganud. Nemadki püüdsid näidata ja teha, et mitte noortest alla jääda. Ja tegid kah!

See kujunes nii õelda võistluse ajajärguks kus kumbki ei tahtnud teisest taha jääda ega halvem olla. Tegelikus elus on võistlus hää, mis progresseerib ja arendab inimeste võimeid kõigil aladel. Kuid praegusel juhusel, to seltside asi, ei annud kum-

magilegi edu..! Võrdsete liikmete arvu puhul osutus see jõuproovimine lihtsalt vägipulga vedamiseks.

Nii möödus aasta, kaks... käremeelsus ja proovitud võistlus hakkasid raugema. Inimesed muutusid leplikumateks ja sõbralikumateks. Viimaks kujunes nii, et mõlemad seltsid asusid ühes ruumis. Hiljem korraldati isegi koos pidusi ühel nōul ja jõul. See nagu külvas uut rahu me keskele.

Pealegi ajaratas oma kärmusega ja nõudmistega sundis paljuid eestlasi seltsidest eemale jääma. Nii kuivas liikmete arv, mõlemas seltsis, kokku. Seda kõiki arvesse võttes -- ja ka arusaades, et sarnaselt seltside tegevus tublisti lonkab, ehk lihtsalt paigal tambib, otsustati viimaks seltsid uuesti liita ühiseks pereks, uue nime ja põhikirjaga, mis alles 1933 a. lõpul sündis.

Hra. Mägi.

Eesti Selts „Estonia” laulukoori juht.

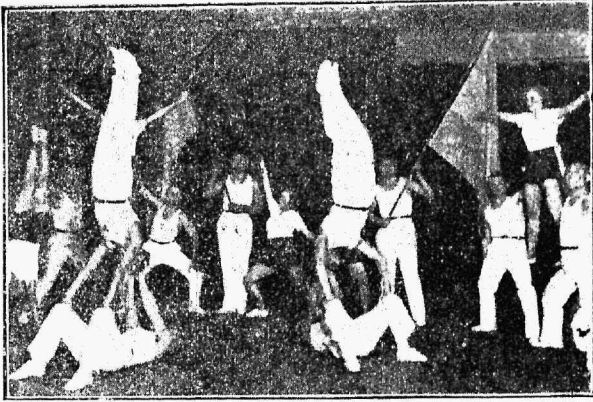
Hr. Raymond Pöder.
E. S. „Estonia” näitejuht.
„Meie Kodu” esitaja Argentiinas ja väsimata kaastöeline

Uut valulast ristiti: „Eesti selts Estonia'ks.”

Estonia tegevus on olnud kaunis elav, mis jällegi lihtsaks tõenduseks, et heal tahtmisel ja ühisel meelel, võib paljugi ära teha. Kahju, et need on ainult vaid perioodilised nähted, nii praeguse kui ka endiste juhatuste ajal.

Nagu üheksas laine, mis tugevam ja vägevam teistest... paisudes kord kõrgele, mattes oma alla kõik eelmised... Kuni puruneb seegi kaljusel kaldal... Nii tugev ja paks on see kallas..! Niipalju tahet ja salgamatud tööd seisab veel ees, et jõuda sellest üle...

Kuna needki ohvrimeelsed jõupingutused on olnud vaid väheste seltskonna tegelaste katsed, kes ennast salgamatult on pühendanud ühiskonna heaks! Oleme tihti valesti neid küll hinnanud, nende pooleli alustatud töödki lõhkunud... Sest arvatavasti, elu on

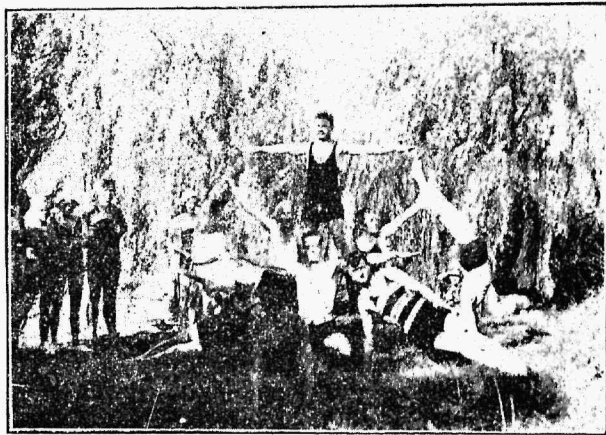

„Estonia” nais - ja mees-võimlejad.

Pr. Idam

E. Selts „Estonia” endine näitejuht.

„Estonia” meesvõimlejad omal platsil harjutamas.

„Estonia” liikmed omal platsil.

teinud meid kärsituteks ja nõudlikudeks, sattudes vahest tuulekeerisesse, millel pole õiget otsa ega haru...

Olgu need eksimised ja komistused meile häädeks kogemusteks tulevikus, ning austame ka kaotajaid ja eksijaid. Neid uuesti enesega kaasa tõmmates edaspidises seltskondlises töös. Meid on siin ju väga vähe - ja sellegi juures me omame pahe - osata tegutsejaid vaid kritiseerida... Ei saa ju väita et kriitika tarvilik poleks. Kuid meie väikeses peres on vaja hoopis muud ühist jõudu, sõbralikkust, ning tõsisemat ja mehisemat meelt!

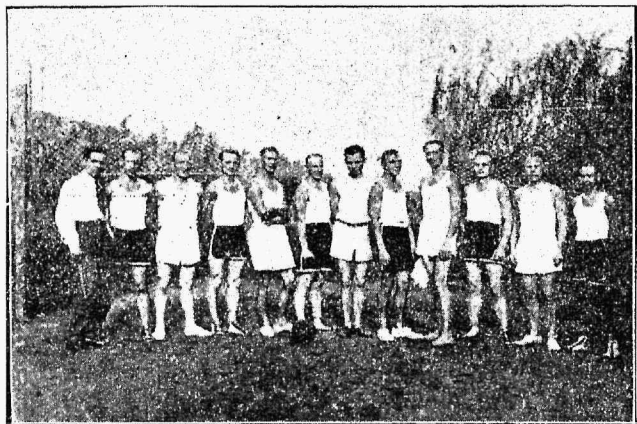
Veel pisut tagasi minnes minevikku, lubagem minule, armsad Argentiina eestlased, siin meele tuletada meie agaramaid seltsi juhte, mil puhul olgu see pisukenegi meele-tuletus tänuks nende tegevusele.

Esimesi juhte võiks mainida hr. Hermannil kes oli agaramaid „Kolonii” asutajaid Kellel süda nähtavasti veel praegustki tuksub suikunud Koloniile, teda eemale hoides praegusest seltskonna tegevusest siin.

„Uhenduse” agaramaid asutajaid ja kaua-aegsemaid esimehi on olnud kahtlemata hr. Tõnison. Inimene, kellel südames oli vaid seltskonna huvid ja püüded, kes rassis ja rap-

Pr. M. Jakson.

„Estonia” ja „Kalju”
võrkpalli meeskonnad.

pis energiliselt, langedes viimaks ise enda ohvriks ülekoormatud seltsitöö tõttu.

Siis veel hulk teisi, kes endid on meie seltskonna heaks ohverdanud, nagu härrad: Vitsur, Mölder, Jock, Meikop, Luik, Pettai j. n. e.

Ning praegune Estonia juhatus, eesotsas hr. O. Meikopiga, on väsimatult tööd teinud. Õigust öelda, kogu seltsi tegevus lasub selle mehe tugevatel ja väsimata õlgadel. Olles esimees, teeb ta veel kaasa igal pool: laulukooris, näitemängus, võimlemises, pallimängus j. n. e.

Ise pealtnäha vaikne ja rahulik. Silmis kaugele ulatavaid pehmeid unistavaid jooni...

Kuid raugemata töömees, kellele ükski raskus ei näi raskena; ükski vaev vaevana; kui vaja seltskonna heaks midagi teha.

Tunduvad fantastilisena vahest tema sõnad ja kavad!

„Seltsile peab saama oma plats ja majakene, kus võiksime ise täielised peremehed olla!”

Usun, et nende ilusate ja kindlate sõnade üle poleks vist kellegilgi midagi öelda. Jääb vaid üle tollele energilisele mehele kõigiti kordaminekut ja õnne soovida!

Aga, et õnnesoovid on vaid lihtsalt viisakuse reeglite täitmine, seepärast siis, meie,

siinsed eestlased, peame ise kah käed külge panema, et ühiselt jõuda nende kavatsusteni!

Just üheks suuremaks valulapseks on meil alati olnud seltsi ruumid. Oleme asunud senini restoraanide kõrvalistes ruumides, tihti isegi koos kõrtsirahvaga keset kära, müra. See peaks olema meile kõigile juba selge ja seepärast, armsad argentiina eestlased: „Kõik käed külge!”

Mis puutub seltskonna tegelastesse, siis oleme näinud ja näeme praegustki, et nendest meil puudust pole.

Võtame seltsi laulukoori, kes teilegi, Brasiilia eestlastele hästi tuntud seltskonna tegelase, hra. Mägi juhtimisel on pidudel tihti esinenud. Koor koosneb tublidest lauljatest, kelledest paljud juba kodumaal koorides laulnud. Tihti on segakoor tõusnud kuni 20 inimeseni, ettekandes isegi raskemaid eesti laule nagu: „Kaitse Kange Kalev oma lapsi.” „Noor olla on kevadet rinna sees kanda.” „Ma lille sideme võtaks...” „Tuljak” j. n. e., missugused juba nõuavad teatud pingutust lauljatelt ja ka muidugi juhilt.

Otse südame teeb soojaks ja hellaks neid kuulates! Viiks nagu vaimuväes sind tagasi — nooruseaja mälestustesse -- sinna kaugele laulurahva keskele... Sinna kelle helid on sind hällis kiigutanud ja üleskasvatanud..! Laul meid ühendagu ja sõprust kõvendagu!

Peale eelnimetatud laulukoori on meil olemas ka oma näitetrupp, mis samutigi koosneb tegelastest, kes varemalt mänginud Eestis või mujal. Vahest on olnud küll raskusi suuremate näitemängudega, hulgaliste tegelastega, kuid ka siin on alati ülesaadud.

Ohvrimeelset tööd näitemängudes tegi siin omal ajal pr. S. Idam, kellel oli häid kogemusi ja teadmisi juba Eesti teatri lavadelt. Millist kunsti ja anderikkust meie seaski arendas — mille tulemusena ta lavastas kogu suuremaid näitemänge nagu: „Libahunt” „Mikumärdi” „Kui torm vaikib” j. n. e., ning veel palju teisi laulumänge, ühevaatuslisi operette ja katkendisi nendest.

Aga saatus tahtis teisiti. Pr. Idam kutsuti Eestisse lavajõuks, nimelt Tartu „Vane-muisesse”.

Edaspidiseks näitejuhiks sai hr. R. Pöder, kes ka varemalt seda ülesannet täitis. Tema püüdis siis eelmise ametiõe tööd kuidagi jätkata --- kõigi oma hääde ja pahedega nagu see tal senini korda on läinud; lavastades ka suuremaid näitemänge --- „Elavad surnud” „Kriis” „Vaese mehe utetall” --- ja veel kogukene väiksemaid palasi.

Pr. M. Jakson, kes samutigi Eestis teatri tegelane olnud, on esinenud tihti soololauljana meie keskel --- nii eesti kui teiste helitöödega. Ning peale selle korralda-

nud seeria eesti rahvatantse, missugused esinenised rahvariietes, on alati väga sooja vastu võtmist leidnud.

Meie väikene, armas Doris Salong, keda me hiljuti maamulda sängitasime, esines tihti baleriinina, kelle anderikkust, oma nooruse peale vaatamata, ei suutnud keegi imestada!

Kord polnud temal vastavat nooti, et aga asjast üles saada tõi kodust gramafoni ja

Inge Hansi

tantsis selle muusika järele, see oli ka tema viimane ülesastumine seltsi peol.

Anderikkus - Jumalast antud... Jumalast võetud...

Puhka segamatult rahus..!

Teine imelaps on väikene 9 a. Inge Hansi, kes oma andekusega on paaril korral klaverimänguga meie südameid võitnud. Peale selle on temas veel ilmsiks tulnud luule and, mida tõendavad temalt ettekantud deklamatsioonid.

Kuna eesti muusikameestest siin puudust pole --- siis on meil alati nii õelda oma muusika. Vahete vahel esinevad ka kontsertina --- ettekandes eesti ja teiste komposiitorite töid, mille eest tänu võlgname hr. Vilgole, viulimängijale, kes meie keskel on sümpaatsust võitnud.

Sellele kõigele veel lisaks on ellu ärganud spordiharu.

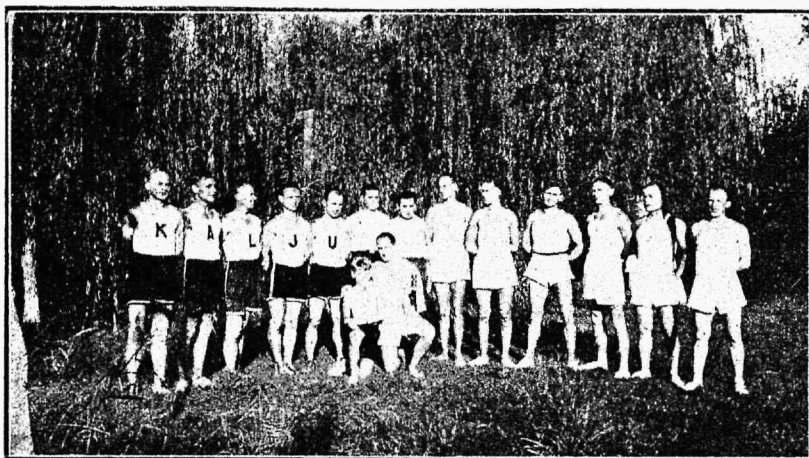
Kes meist ei mäletaks veel esimest spordipidu siin, — kus meil nais ja mees noored — vabaharjutuste ja piramiitidega edukalt esineti!

Samu harjutusi korrati veel paljude soovil — hr. konsul R. Ise meie keskel viibimise aktusel, mis seekordki hästi toimus ja kiitust leidis. Hr. konsulgi oli vaimustatud! — mainides: „poleks uskunudki, et

Teada saades, et meil ka juba meeskond olemas, kutsuti meid võitslema.

Uks Estonia seltsiliigetest hr. H. Herzfeld oli lahke mees ja annetas mänguks karika, mis enam asarti ajas et sellest spordist kinni haarata.

Lepiti kokku 9 mängu peale, mis pidi sündima 3 pühapäeva jooksul. Tähendab igal pühapäeval 3 mängu.

„Estonia” ja „Kalju” meeskonnad peale võistlust.
Ees karika annetaja ühes karikaga.

siinses väikeses eesti peres leidub niipalju ilusat ja tahtejõulisi inimesi.”

Uut hoogu tõi spordi perre võrkpallimäng. Alul togiti samuti ajaviiteks --- läbiseigi kõik. Et see sport Eestis levinenud on, siis selgus, et meie seas leidus päris keskpäraseid mängijaid, kodumaa praktikaga, mis nagu tagant veel tõukas meeskonna kokkuseadmiseks. See sündiski!

Buenos Airesist umbes poole tunni sõit raudteel, linnakeses Villa Ballester, elab 10 eesti perekonda, kellede hulgas sitkeid eesti poeg ja tütreid. Nende seas oli võrkpall juba varemalt pinda leidnud, mis ka Estonia tegelastele hoogu andis.

Esimest 3 ja viimast 3 mängu peeti Estonia platsil. Siin ütlen hr. A. Luigele suur aitäh! Oli ju tema, kes meile selle platsi muretses --- kuhu oleme ülesseadnud võimlemise riiste ja spordi abinõusid. Poleks meil seda platsi olnud --- poleks ka spordist juttu olnud.

Karika võitis Villa Ballesteri eestlaste meeskond „Kalju” 6 --- 3 vastu. Seega lõpetasime tänavuse spordi hooaja.

Tali on lävel. Tegevus koondub seltsi ruumidesse. Algab pidude hooaeg.

Hääd tuju kõigile!

Ray - Mond.

ABIELUMEHED

— Mis sul viga on, et nii kurb oled?

— On tarvis kallis sõber. Minu naine sõidab tervisveele ja kui ta mind näeb rõõmsa näoga, jätab ta söitmata.

VABANDUS

— Aga, Peeter, sa oled oma uute riictega vette kukkunud?!

— Jah, see läks nii kiiresti, et ma ei jõudnud uut ülikonda seljast ära võtta.

ÕÕVAHT

Kusagil provintsis ei saa õõvaht öösel sarve puhuda, kuna tal puuduvad hambad. Kogukonna kulul lastakse talle teha valehammastik, ta saab selle kuid ikkagi ei kuulda teda tututavat. Alevivanem laseb ta enda juure kutsuda.

— Andsime hulga raha välja ja lasksime teile teha valehammastiku, miks te nüüd ikkagi ei puhu sarve?

— Hambaarst ütles, et pean õõseks hambad panema vette likku, - kostab vastus.

MEIE SAAME KONSULI..?

Nagu kuulda — määratakse meile Argentiinasse oma konsul. Seda oleme juba ammu gi soovitud; mainides vajadust ja tähtsust tema järele — nii riiklisest kui seltskondlisest küjest.

Arvatavasti on Eesti ja Argentiina vahel juba kaubalepinguid väiksemas ulatuses olemas, mis näitab, et suhete loomine suuremate operatsioonide läbiviimiseks, võiks ainult kohapealse energilise konsuli, või esitaja läbi sündida.

Kuna eesti munad, kilud, sprotid, valge viin, või, paber, tsement j. n. e. võiksid siin arvatavasti turgu leida.

On juhus olnud kus keegi kohalik eestlane on väljmaalt sissetoodud munade väljapakkimisel eestikeelse ajalehe „Päevalehe“ paberit leidnud. Millest järeldada võib, et Europa riigid, kes Eestist mune ostavad, neid siia palju kallima hinna eest edasi saadavad oma kaubana. Ja nii võib olla veel teistegi ainetega mis küll Eesti päritoluga — kuid siia mõne suurriigi kaubana tuuakse.

Omal ajal käis siin E. V. ülesandel, Brasiilia Eesti aukonsul, hr. R. Ise, meile konsuli saamiseks pinda loomas ja vaatamas. Meie keskelt lahkudes sai ta kenama mulje Argentiina eestlastest ja seltsi tegevusest. Kahju et hr. aukonsuli siin viibimise aeg oli liig piiratud, mis ei lubanud temale põhjalikumalt süveneda kohalikkudesse oludesse, meie ellu ja vajadusse võrsil. Ning kodumaale minnes viis hr. aukonsul kaasa vaid pealmised muljed, mis silma hakkas — ja mida meil äu oli lugeda Välis - Eesti Almanakist.

Sellest ajast on möödunud tublisti üle aasta. Siinne pere jäi pikkisilmi kodumaa poole ootama --- valitsuse otsust konsuli määramiseks. Vahepeal räägiti hr. R. Ise tuletust. Siis räägiti veel kellegist norralasest ja soomlasest, kes mõlemad ärimehed siin. Räägiti ka, et Eestist olla juba keegi välisminist. ametnik sellele kohale väljasõitnud. Aga senini pole kindlamalt veel midagi näha ega kuulda.

Oeldakse: kus tuld — sääl suitsu... Ja arvatavasti ongi lootusi meil lähemal ajal siia oma esindajat saada. Nii mainivad kodumaalt saabunud poolametlikud kirjad.

Konsuli määramisega siia — kerkivad ülesse paar küsimust, mis oleks seotud siinsete eestlaste huvidega, mida soovitav oleks ka silmas pidada.

Missugust konsuli meie vajaksime, kes oleks kasulik kodumaale ja meile?

Seda oleks tõesti raske etteotsustada. Seepärast lubatagu minul siin täielikult erapooletuid mõtteid avaldada, mil puhul jagaksin seda küsimust kahte ossa.

Esimeseks --- konsul välismaalane, ja teiseks --- konsul eestlane.

Konsul välismaalane, rahvusele vaatamata, peaks olema tingimata väga rikas; varanduslikult hästi kindlustatud -- kas tööstur või äriees, kellele kõik ukсед oleks enam vähem avatud, nii äri, kui seltskonna ringis. Sarnase isiku leidmine ei tohiks igatahes muret sünnitada.

Võtame eestkätt kohalikke, argentiinlasi. Sarnaste omadustega miljonääre on siin külluses, kes vast heameelega kannaks mõne välisriigi konsuli tiitelt, mis seega hõlbustaks diplomaatilises ringkonnas liikumise --- ja millega sarnane autoriteetne isik juba kõigiti vääriliselt oma seisukohta oskab esitada --- mille üle igatahes meil kellegilgi ei pruugiks kahelda.

Ja mainitud omadustega isikus oleks tingimata kõigile kasu. Tema juba ise enda kulul peaks omale sekretäri, avaks vastavad ruumid j. n. e. Ning veel kirjeldamata kasu meile, siinsetele eestlastele. Ei pruugi ju egoistiliselt seda võtta... Aga olgu siin pisike näide: --- mis oleks sarnasel rikkal mehel kinkida eesti seltsile mõni maatükk või toetada muul moel, mis võimaldaks meile oma seltsimaja ehitamist j. n. e. Või jälle --- kui tema kümmekond ehk enam eestlast oma tutvuse läbi parematele kohtadele soovitaks j. n. e.

Need on küll asjaolud mis üldse ei puutu konsulaar tegevusse, kuid hea valiku juures leiduks ehk sarnaseid heasüdamlisi inimesi.

Eestlasest konsuli määramine ei suudaks kunaski neid võimalusi luua. Juba see tõttu, et puudub kapital, hea nimi, tutvus ja suur seltskond. Tiitel üksi on liiga vähe... Seega oleks konsul vaid nime poolest; hädatarvilikkude ametasjade ajamiseks ja mõningate ärioperatsioonide sõlmimiseks. Ja meie kodumaa, Eesti, tutvustamisega --- saaks vist ka välismaalast konsul väga hästi hakkama, --- vähemalt niipalju kui seda siin vaja oleks.

Uld kokkuvõttes: vajaksime rikast välismaalast konsul, argentiinlast, ehk siis teisest rahvusest, kelle kasulikkust juba ülalpool mainisin. Ja temale sekretäriks oleks väga

soovitav määrata keegi välisministeeriumi ametnik Eestist, kes oleks ka kõigiti kogenenud ja tubli seltskonna tegelane; kes meie väikeses eestlaste peres seltsitegevust ja arenemist kaasa püüaks aidata, ning seda ei peaks mitte alandavaks omale.

Lubatagu mainida, et minu arvamistega, mida siin avaldan, ühinevad enamuse eestlasi siin.

Seepärast jääks soovida kõigiti head valikut ja kordaminekut selle tähtsa sammu otsustamise puhul.

Ray - Mond.

Buenos Aires. apr. 1935.

Ilmavaadete ja vaadete tähtsus elus

(17 veebr. k. a. S. Paulo Eesti A. ja H. S. „Uus kodus“ hra. Ed. Kalju loeng lühendatud kujul.)

2. Järg.

Oleme sellega pisikese ringi ümber suurema ja rohkema inimsoo mõtete palee — filosoofia — teinud. Näeme sääl vaimusilmade ees kirikut, kus puuduvad tema eeskodades rahavahetajate lauad, ja tagakodades ohvri altarid esimeste laste ohverdamiseks, kellede valukisa nende emad, ega isad kuulda ei tohtinud, sest see sumbutati preestrite abiga üldisesse pasunate ja trummi-de põrinasse, — nagu see sündis kuulsa Salomoni templis juudalaste juures, kõik selleks, et Jumalat lepitada ja tema viha enesest ära pöörda..! Ei pruugi meil ka sellesse kirikusse astudes mitte vägivalda tarvitada, et peaksime sääl sahkerdajate laudu ümber pilduma ja neile nahkpiitsaga õpetust jagama, nagu seda omal ajal hää Natsareenlane Jeesus oli sunnitud tegema.

Ei! Meie tahame tunda eneste ümber ja enestes, et oleme ümbritsetud jõust, mis ei räägi, kuid kõik ütleb; meie tahame eemalduda sellest kurvast tõest, kus inimsoo ohvri altaril ohverdatakse väetimaid olevusi „tõe otsimise nimel,“ ja vägivaldsuse trompeedid, peavad vaigistama nende appihüüdmise hääled — ja peatume seina juures, kus ukstel on tuliste tähtedega päalkiri säramas — „Õndsate riik.“

Astume sisse. Absoluutne vaikus. Seinad on kõik absoluutsuse asphaltist valatud. Pole sääl eeskoda, ega ka „paradiisi väravaid“ millele taga juukseid kammitakse, riietutakse ja uuesti palvetava koguduse ette astutakse „uue tõe“ nimel, ühte ja sama solgitud viina uttesse astjatesse kallates..

Meie astume edasi, silmitsedes toredaid töid, mis koosnevad üksikutest osadest, palju-palju korda suurematest, kui meie praguse aja ehituskivid, niinimetatud — telliskivid.

Näeme suurtel kivil, nendes absoluutsuse seinades nimesi ja hakkame neid tähelepanuga lugema, et mõnigi nende kivitegijate nimedest,

kes aastatuhandate eest, elades keset samast lärmitsevat elu, nagu meiegi praegust näeme eneste ümber, veeretasiid neid kiva tõetsimise teedel selle uhke palee ehitamiseks kus praegust vaimus seisame, — saaksime enesega kaasa viia, kui siit templist jälle lahkume igapäevsusesse.

Meie leiame ja loeme, et VI aastasajal enne Kr., s. o., praegusest ajast arvates, — 2500 aasta eest ilmus filosoofiline liikumine (proosas) esimesena kreekas Egeuse mere saartel, nimelt joonlaste keskel. Ka oli see liikumine ennem juba selle rahva keskel olemas, kuid ainult luules. Sellega oli ilmunud esimene, nii nimetatud, Joonia filosoofiline liikumine, mis, järjest kasvades, sai aluseks kõigile sellele, millele meie praegune euroopalik kultuur ja terve tsivilisatsioon on ehitatud.

Leiame, et joonia filosoof - Hesiodos - tõstab küsimuse üles maailma algusest, otsides ürgelementi, ja leiab, et see on Jumalik Maa.

THALES — Milotesest, juba filosoofilise kooli asutaja, leiab et maailmakorra ürg-ehk alg element pole mitte maa — vaid vesi, kust kõik muu on oma alguse saanud.

Anaximandros — kui üks esimestest filosoof — kirjanikkudest leiab ka, et ürgelement on — vesi.

Anaximenes — pole aga nendega nõus ja arvab, et kõigi algus, ehk otsitav ürgelement on koguniste --- Õhk.

Likumine laienes alata, ja Efesose filosoof --- Herakleitos --- leiab omalt poolt, et algelement on --- Tuli.

Nii olid juba neli isesugust arvamist, ja võimata oli kindlaks teha, kellele neist nüüd õigus oli.

Möttetark --- Xenophanes --- uurib jumala „kujutlust,“ ja pole sugugi nõus maksva kujutlusega inimsarnaseist jumalaist,

ja rajas oma teooria ainuolevast metafüüsilisest jumalusest.

Tema õpilane --- Parmenides --- arendades oma õpetaja teooriaid, tungib juba sügavamale maailma olemasolusse, ja leiab, et on olemas olevmaailm - ja näilikmaailm, mida meie nüüdsel ajal tunneme ja nimetame reaalseks ja fenomenaalseks. Kolmas nende viimaste hulgast --- Empedokles --- (Sitsiliast) oli neist veel geniaalsem, ja lõi sügava õpetuse maailma moodustamisest, näidates, et maailm pole mitte korruga valmis loodud, vaid on sündinud loodus - ajaloolistel konstruktsioonidel, pikkadel ajajärkudel, leides eelpool nimetatud nelja algelemendi ühendust võimaliku olevat, ja nimetas siis seda nelikelementi --- sfääriks.

Nii võime siis tänapäev seda kreeklast kuulsa looduseeadlase, inglase Charles Darvini eelkäijaks lugeda, kes seda sama on tõendanud maailma põlvenemise üle, muidugi palju täielikumalt ja vaba igasugusest müstitsismist.

Ilmub aga jällegi uus filosoof --- Anaxagoras kes loobub kõigist sellest, säädes hoopis ennekuulmata asja, nimelt „mõistuse” (kr. k. Nus) erilise loova jõuna üles, eraldades teda ainest.

* * *

Et Ateenas oli vabadus, kus töötas seadusiandev kogu ja rahva kohus, siis osutus ka Ateena selleaegsele ja ka praegusele kreekale, tähtsamaks kohaks, kuhu loomulikult kõik jõulisem ja tähtsam element aegamööda kogus. Nimelt, seadusiandva kogu ja rahva kohtu töttu, koondusid sinna kõik poliitiliste tarkuste teadlased, kes ka hääd kõnemehed olid, nimetades endid „sophistideks,” (sophos -- tark) kes ka kõik kirjanikud olid, kes õpetasid ja kasvasid inimesi selleaegses tarkuses, peaaugjalikult --- kõneosavuse.

Sõna, kui kaheteraga sõjariist, mõjub poolt ja --- vastu, tekitab veendumuse, et kõik ripub ära kõneleja osavusest, ja tema mõjust kuuldesaali peale. Pole midagi võimalik kindlaks määrata, sest võib ju nii -- ja teisiti olla, kõik selle järgi, kui suur on kõneleja osavus.

Sellest hareneb uus haru filosoofia -- skeptitsism (kahtlemine), mis küll väga soovitatav oli osavaile vaidlejaile, mitte aga sügavamale mõtlejaile iseloomudele, sest see kahtlemise tunne mõjus neile halvavalt.

Et sellest kihvtisest olukorrast välja viia inimesi, ja ka tervet tulevast inimsugu, selleks töötas esimesena, kui teadusemees, ja ühes sellega ka suurem inimsoos -- Sokrates (470-339 e. Kr.) oli õpetaja ja ei kirjutanud midagi. Lõi uue meetodi, et peavad olema vaited ja vastuväited, ehk kaksik-kõne

(dialog), sest kõne üksinda on liig avatlev kõvenemata mõistusele, nagu seda ka tänapäev poliitilistel mitinguil ja mujal näha võime, kus rahva mass mõlemile kõnelejaile aplaudeerib ehkki neist üks poolt --- teine aga otse vastu rääkis, --- kuid mõlemad olid osavad omas kõnes, viies lühikese aja jooksul terve rahvahulga ühe arvamise juurest teise juurde.

Nii kasvas teadus Kreekas, levinedes säält igale poole laiali, ja sündis kord korraline tõe hankimine mõistuse vasara abil, omandades enesele nime -- dialektika. See kestis umbes sada aastat, ja selle aja jooksul elas terve filosoofia -- dialoogis.

Sokratese enese suurem tähtsus ilmub inimesoole tema õpilaste kaudu, kelledest ühed nägid temas eluõpetajat, teised --- juhti filosoofiliste otsingute teel.

Üleüldse ammutas Sokrates orast l'p-mata rikkalikust vaimutagavarade salvestest kõikidele seda, mida igauks enesele enese võimete kohaselt elule tarvis tundis olevat Tema oli alandlik ja tagasihoidlik, tema õpetas poja ja vennaarnastusest, sõprusest, kodaniku, käsitöölise ja sõjapealikute kohustest, millistest õpetustest tema õpilased hulgad raamatud kirjutasid, kinkides neid inimesoole igavesteks valgustandvateks allikateks.

Nagu see alati on inimeste seas, ei võta kõik mitte ühte moodsust, vaid võtavad seda kas poolikult, ehk jälle liig äärmiselt iga oma võimete kohaselt, mille tulemus on ühest ja samast algallikast -- kahesugune tagajärg.

Seda sama näeme Sokratese õpilaste seas, kus Aristhenes --- püüdes teostada Sokratese voorust, püüdis jõuda kuni võimaliku tarbetuse nõudeni, alati küsides iga eluhüve juures, kas osutub see õigeaks, ehk sarnaseks, millest õige tark peab hoiduma? Asutas kooli selle ilmavaate kohaselt, mille silmapaistvam esindaja pärastpoole Diogenes oli, kes tünni elama asus, ja kõigist mõnudest ennast lahti ütles. Pärast asutas „stoa” kooli, mille õpetus seisus ilmavaates: püüa maapeal ausaste ja õiglaselt elada, siis saad sa õnnelikuks, pärast surma pole midagi leida --- hing kaob surmaga.

Teine Sokratese õpilane --- Aristippos --- selle vastu seadis elumaitse mõistliku elu ette otsa, ja asutas selles mõttes hedonistliku, ehk elumaitse kooli, mille arenemisel sündis Ateenas mõttetarkusline „epikurlaste” kool, ilmavaadetega: püüa õnnelikult maailmas elada ja elu maitsetada, sest pärast surma ei ole midagi saada -- hing kaob surmaga.

Seega oli mõlemate filosoofiliste erakondade ilmavaade: surnud ei tõuse iialgi üles, ja teist elu sealpool hauda ei ole.

Kolmas Sokratese õpilastest -- Platon -- (427 -- 347) oli isik, kelle nimes on koondunud kõik parem, mis sünnitas kreeka filosoofilise mõtte haripunkti ja tema vaimuvara oli vaimustuse hallikaks kõikidele mineviku aegadele, kuni meieni, — ja kahtlemata kogu tulevale inimsoole.

Selle suurema inimese ilmavaated erinevad tema eelkäijate omadest. Tema ilmavaate järele on „Logos” (jumalik mõistus) see, kes tervest loodusest läbi tungib, ja seega ennast kui maailma Looja avaldab — järjeklikult see otsitav ürgelement.

Tema leiab, et hing on surematu. Armastusest rääkides, ütleb tema: see on püüe sündida ilus, sihiga saavutada surematust.

Omas töodes tiivustab tema inimlapse, kandes neid üle madalust pilve taguste kõrgustele selleks, et lubada neil vaadelda taeva all heljuvaid surematuid ideesid, osavõtta ühes kehata hingedega nende kõrgest turniirist, — siis koguda kõik maisesse orgu paisatute piinad ja õnnistada nende paranemise, ning uue tiivustuse ainsat abinõu — armastust. Samuti pani see mees platoonilise kõlbluse kindla aluse, kui autonoomse voores tõelise aate. Ka õigluse kohta sünnitas see mees ilmavaated, mida tänapäevani pole suudetud kuskil ilmas makmapanna, vaid õiglus on jäänud ikkagi --- ainult tugevama kasuks, ehkki Platon laseb meile Logose läbi väga lihtsas formelis ütelda õigluse printsiibi tunnistust: „tehku igaüks oma töö --- see ongi õiglus.“ Annab ka õpetuse kaasa, kuidas inimsugu seda saavutada võiks ja peaks, et see oleks kättesaadav kasvatus ja parema sünni läbi, sest hästi sündinud ja kasvatatud inimesed mõistavad anduda omile kõrgeile ülesannetele, muidu tekkivad degenerereerumise teel meile riigi korrad, kus rikutakse nii või teisiti õigluse põhimõtteid, milleta pole aga tasakaalu ja tervist, ei riigis, ega ka iseendite hingedes.

Lõpetame ka sellegi inimsoo taeva hiilgava tähe vaatlemise, kes polegi tõelikult kustunud, ainult unustatud, ja tema saab veel aastatuhandaid meile hiilgama. Inimpõlvede arenemine liigub aeglaselt, eriti sisemine arenemine. Oleme tehniliste saavutiste poolest endid väga rikastanud, oleme hulga kõiksuguseid üksteise hävitamise abinõusid ülesleidnud ja nendele suure osa omast vaimujõust ohverdanud, --- oleme nendest iludustest, mida see mees, nagu Jeesuski inimsoole juhtnõõrideks andis veel kaugemale nihkunud --- mitte, õnnetuseks, lähemale! Meie praeguse aja kõrge ja stabiilne teadus on vallutanud õhu kõrgemad kihid, veede sügavused ja maakera sisu, otsides veel teid, kuidas tema südamesse tungida.

Tehniline teadus seisab uhkelt oma masinate rägastiku keskel, uskudes nendele võivat ehitada inimsoo tulevast õnnepõlve ja elu paremusi!... Inimesed askeldavad omade igapäevaste tööde juures, et ülespidamist teenida, — kuid teiselt poolt areneb nii sama kiirelt, nagu need masinad ja muud imeleidused: pettused, vargused eneste ja ligimeste tapmised, teiste vara röövimised, ja muud sarnased pahed, mis pole tunnustuseks meie moraalse tasapinna tõusuks, — vaid otse ümberpöörduvalt! Kus on selle kõige põhjus? Miks läheb kõrgeste haritud kultuurrahvaste pere, kelledeks endid uhkusega loeme, sarnast kurba teed mööda kuristiku poole?

Kas pole prohvetlik vanaaegse Platoni ütetus: „... muidu tekkivad degenerereerumise teel meile riigi korrad, kus rikutakse nii või teisiti õigluse põhimõtteid, milleta pole aga tasakaalu ja tervist ei riigis, ega iseendite hingedes.”

Ehk näitavad need tõeasjad meile ühte, et on olemas veel üks asi, mida see suur ja vägev teadus pole osanud, pole suutnud, ehk pole koguniste tahtnud vallutada — inimhinged ja südameid, sest need pole terved — ja tagajärg on käega katsutav.

Kust tulevad need, nõnda nimetatud „kurikalduvustega” laste parved, keda Eestis Harkusse, ja siin meie linnas Avenida Celso Carcial asuvasse „instituti” saadetakse? Nende hulgas on ju suurem osa kirjaoskajaid, vähemalt Eestis, ja nad on ka koolis käinud, kuhu on siis jäänud kooli kasvatav mõju?! Kuhu on jäänud perekonna emad ja isad kellel ju oma laste kasvatamises esimene huvi peaks olema?! Ja rahvaste jubid, valitsejad ja hääkäigu eest hoolitsejad, kellel see otskoheseks ülesandeks on, --- laiatavad käsa ja on ilma ühegi nõuta! Mis siis veel puudub?

Esiteks puudub see, et valitsemine ja kasvatamine pole üks ja sama asi.

Teiseks ehk oleks see, et seltskonnal on usk võetud, ja uut mitte asemele antud, sest praegusel seltskonnal, kui möödunud aasta kümnete kasvatusel produktil, on kooli teadused ja tarkused nende mõiste ilma tükikideks tampinud, sest nendest raasukestest, mida kool on pähe tuupinud, ei suuda see inimene nüüd ühtegi ettekujutust elust, kui tervikust luua, --- õppis tema ju ainult mosaiiki. Nüüd jälle püütakse produtseerida puht „eriteadlasi,” kuid elu saab kord jälle ütlemata, et kõik need eriteadlased on elukoolis --- ühest puusast lonkajad!

Vaatleme veel ühte tähtsat meest, Platoni õpilast, ja Makedoonia kuninga poja pärastises ajaloo Aleksander Suure, kasvata-

jat, nimega Aristoteles, kes elas aastatel, 384-22 enne Kristust. See mees on inimsoo mõtlus teooria, ehk loogika isa, tehes sellega tööd, mida keegi senini pole suutnud ületada. Tema on kirjutanud enam kui tuhat raamatut, kõige-külgsse teaduse üle nagu: loogika teooriad, loodusloost, loomateadusest, botaanikast, füüsikast, eetikast ehk kõlblus õpetusest, kirjandus teooriast, mõtte-tarkusest --- ja palju, palju muud, mis on tõsiseks aluseks olnud pärastisele teaduse ülesehitamisele. Tema mõtlus kool ja õpetused -- on varandused kõikidele aegadele ja sugupõlvedele. Tema kõlbluse ja humanitarisuse pää printsiip: „ära tee kellegile kurja, vaid aita igat ühte niipalju kui võid” ---

ulatub meieni ristiusu õpetuse kaudu, mida Jeesus sõnades väljendas: „ära tee teisele seda mida sa ei taha, et sulle tehakse, ja armasta ligimest, nagu iseennast,” erilisel nende nende sõnade suurt tähtsust alla kriipsutades lisab veel juurde, et nendes kahes käsusõnas on käsk ja prohvetid koos.

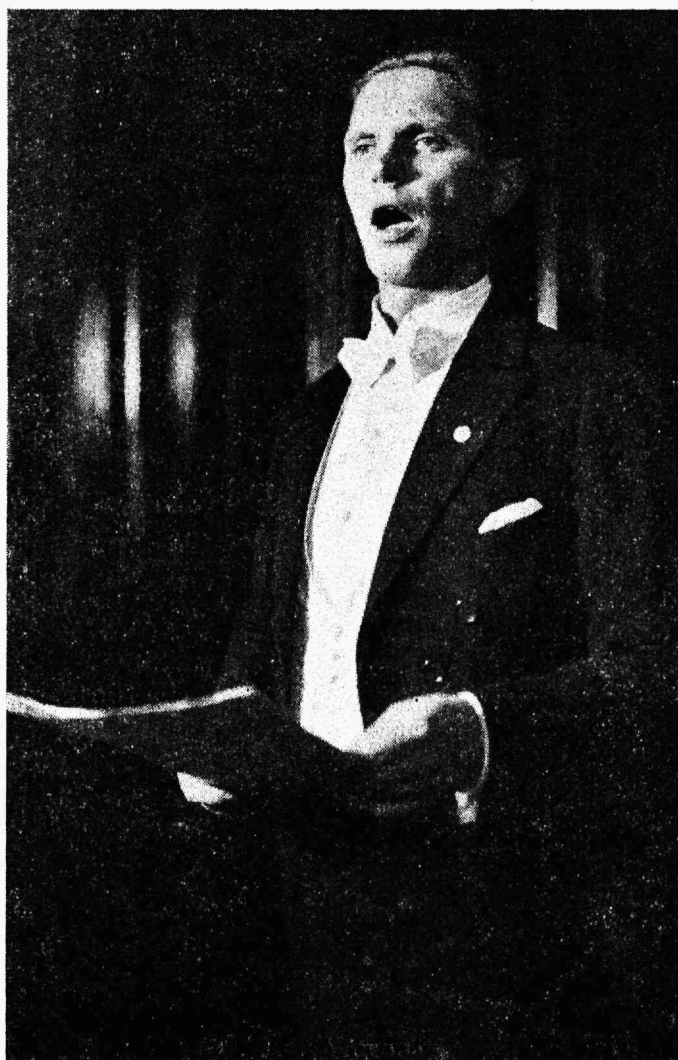
Need oleksid need üksikud kreeklaste nimed nendelt seinakividelt selles kirikus, kus juba mõne minuti seisame, ja siit lahkudes ei peaks meie kohe unustama, et need polnud mitte ainult lihtsad kiviraiujad, --- vaid suuremad inimsoo häätegitjad, kelledele igaveste sugupõlved tänu võlgnema saavad.

(Järgneb.)

Jüri Viinamägi tuleb...

7. juunil jõuab prantsuse aurik „Liparil” Rio de Janeirosse parim ja tuntuim eesti baritoni laulja hr. Jüri Viinamägi, kes pikemat aega on esinenud edukalt iseseisvate kontsertidega suurimates europa linnades, Tallinnas, Helsingis, Riias, Könisbergis, Vilnos, Warsavis, Hamburgis, Berliinis j. n. e. Brasiilia eestlastele on hr. Viinamägi peaaegu tundmatu, ainult seda neile, kes on jälginud V. E. Almanaki teateid kuid euoplastele hoopis ümberpöörtult, kus viimane üle tuhande kontserdi absolveerinud, teatrites, seltsides ja ringhäälinguis. Peale selle töötab Jüri Viinamägi ka pedagoogina, olles Warsavi Ulikooli, Saksamaal Cottbusis „Lehrer Akademie” privaate dotsendiks ja Könisbergi Konservatoriumi ajutiseks jõuks. Muuseas on Jüri Viinamägi kuulsamaid saksa professori Dr. Molli õpilane.

Toon siinjuures kuulsa Dr. Adolf Molli arvustuse hr. Viinamäe üle, mis on järgmine: „Härra Jüri Viinamägi oma siinoleku ajal on minu juures õppinud anatoomilist-physioloogilist hääle arengut, peale selle õpetust saanud soololaulus. Täienduseks oma endistele teadmistele olen härra Jüri Viinamäele igasuguseid aparate, modelle ja vaatlemisviise modernsas hääle ja rääkimise laboratoori-

Hr. Jüri Viinamägi

umis tundma õpetanud. Lauuluõpetamises on tal iseäralisi pedagoogilisi võimeid olemas.

Et hr. Viinamägi head annet, püsivust ja suuri võimeid õppimises üles on näidanud, oleks soovitav, et tema avalikkude ettekan- netega ja kursustega laulus ja rääkimises esineks. Sarnased toimingud peaks riigi poolt toetust leidma, et lõpuks valgust sellesse tähtsasse ainesse tungiks, tublide õpetajate läbi"

Wandsbek, 22. - 10. - 33.

Dr. A. Moll

Jüri Viinamägi on ka tuline isamaalane, alati esinenud eestlasena, tutvustanud oma lauluga ja loengutega Eestit ja eesti laulu. Tema eestimeelsus ja tuline isamaa armastus paistab meile juba tema kirjas, mis algab nii: „Jõudu ja vaimustust soovin kohustustele meie armsa Eesti hääks! Sitkust — raskusile ja truudust ülesannetele”. Ja edasi lausub kiri: „Luba üle kuue aasta esinen europa riik-

kides kontsertlauljana. Kontsertidel esinen 15 minutilise loenguga Eesti üle. Et ma ise vababussõjaaegne vabatahtlik sõdur olen (L. R. Soomusrong N. 2., III dessantrood), siis on minul küllalt andmeid ja vaimustust Eesti tutvustamiseks. Sarnastel õhtutel laulan arusaadav ainult eesti laule ja ainult eesti keeles”. — Nii näeme, et hr. Jüri Viinamägi on tõsine eestlane ja väljaspool püüdnud Eestit alati tutvustada, niipalju, kui see on võimalik olnud. Sama sihiga tuleb hr. Viinamägi ka Brasiiliasse, et esineda siin, tutvustada Eestit ja eesti laulu. Samuti tahab hr. Viinamägi esineda kohapealseis (São Paulos ja Rios) eesti seltsides kontsertidega ja kursustega ja aidata kaasa kohapeal eestlaste organiseerimistöö.

Sellepärast olgu tervitatud parim isamaa poeg ja eskujulikumaid väliseestlasi, sulle ütleme meie brasiilia eestlased: „TERE TULEMAST”.

— r.

Siis alles...

Kui ruttu kaob elus lapsepõlve ilu,
Ilu, millest laps ei suuda arusaada siis -
Kui ta veel rumal ja tundmata on elu, -
Ajaj, mil ärkamas ta vaevalt täies eas...

Ja see aeg, mis kõige kallim elus
Ei tagasi ta tule iialgi. -
Tast järele jääb vaid unistusi, -
Ja palju kurbi igatsusi...

Oh noorus! Jumalik õitseage!
Oled rõõmude allik, kevade sära!
Nooruse sädet - rinnas veel kanda,
Võid hõisata, hüpata, joovastust tunda!

Kui halvanud sind juba sügis -
Siis alles suudad hinnata -
Aega, mis nii imekiirelt kadus
Tõusvast koidust - kustva ehana...

Ray-Mond.

A O M O V E L H E I R O

Äri asutatud a. 1900

OSTAB JA MÜÜB

Mööblid, sissesääded, letid, klaverid,
põrandavaibad, voodishirmid jne., jne.

MOYSES HAKIM

Praça da Sé 12-A, 86
Kõnetraat 2-3477
SÃO PAULO

Eelteade

São Paulo Eesti Abiandmise ja Hariduse Selts „UUS KODU“ korraldab laupäeval 22. juunil s. a. kell 9 õhtul omas ruumes, Rua Conde de Sarzedas, 170. suurejoonelise

„Peoõhtu“

millest palub kõiki seltsiliikmeid ja cestlasi osavõtma tulla.

EESKAVA

- 1.) ROBERT JA BERTRAM
Jant ühes jaos. E. Bach

Osalised:

Robert Joh. Toom
Bertram. Art. Lelov
Vangivaht. El. Näpp
Politseinik. Ax. Kalju

- 2.) KANGEKAELNE ONU
Nali ühes jaos. A. Trilljärv

Osalised:

Martin Kivi Karl Maarooš
Lilli, tema vennatütar. . . . E. Liba
Ants Varblane Ed. Anderson

- 3.) UUS KODU VAJAB TEGELASI
Revüü ühes jaos. Joh. Lindberg

Osalised:

Näitejuht Joh. Suursoo
Lully, tema naine El. Turner
Prl Mage E. Liba
Hra. Pragu näitlejad A. Lepikson
„Põrnik E. Näpp
Prl. Öhk E. Pensa
Hra. Pungsilmi Tantsijad . . . K. Maarooš
Conchita de la Trullala . . . E. Anderson
Uksehoidja Ax. Kalju
Hra. Põnn, etteütletaja . . . G. Ramm
Krööt Helena Bauer
Juhan K. Maarooš

- 4.) DIVERTISSEMENT

- a.) „Tarantella“ ballett - Ethel Linnart
ja Yolanda Ramm
b.) Hra. K. Maarooši matsinaljad.
c.) „Jänessed“ ballett - M. Issak ja I. Ramm
d.) Hollandi tants - B. Linnart ja Raquel

UUS MAJAND'US- HARU

Kalakasvatuse sissesäädmiseks soovitab noori kalu - karbi kala, (cyprius carpio) - kes samal aastal kudevad, ja annab näpunäiteid ja juhatusi sellel alal. Eestlastele erisoodustused

EDUARD KALJU
& POJAD

Campo Limpo, S. P. R.

Atelier

Mme. Clara

Valmistab kõige-
paremini, kleite,
mantleid ja kos-
túume, viimaste
moodide järele.

Rua Belia Cintra, 114
São Paulo

SUITSETAJAD!

Hääd, maitsevat ja odavat suitsu, mis ei tee kahju hingamise elundeile, saab ainult see, kes tarvitab hülsidega paberosse, varustatud nikotiini filtreeri-va vatiga.

Paberossid võib igaüks oma maitsekohasest tubakast ise valmistada, sellekohase masinaga, mis maksab ainult 1\$000; hülsid — 100 tükki — 600 reisi; 1000 tk. — 4\$500. Sisemaale — 1000 tk. — 6\$000. Suitsupaber “Paris”, 100 raamatut — 12\$000.

Nõudke külmade jookide joomiseks meie puhastatud ölekõrsi, mis hoiavad hambaid külma joogi hävitavast mõjust.

Sellega hoiate kokku hamba ravitsemiskulud.

CASA GENNY

Rua São Caetano, 208 - S Paulo

ÄRGE UNUSTAGE KÜLASTADA
SÃO PAULO EESTI SELTS

„UUS KODU”

EINELAUDA

MAITSEVAD LÕUNA- JA ÕHTUSÖÖGID.

TEENIMINE KORRALIK.
PIDUDE AJAL SUUREPÄRALISED KÜLMAD JA SOOJAD SUUPISTED.

RUUMID UUESTI REMONTEERITUD.

Austusega:

MARGARETHE KALJU

Saksa päevapildi tööstus

Asutatud 1890 a.

“BERNARDO”

ARTHUR SCHMIDT

Kõige parem ja peenem
töö päevapildistuse alal

Suurendus heledas või
t u m e d a s toonis, õli-ja
pastellvärves

Valmistakse tellija soovil
koduseid pildistusi

REPRODUCEERIMINE

Rua São Caetano, 111 (ant. 103)
SÃO PAULO

EHITUSKIVID

MAKSUTA

Maade müük järelmaksuga ilma sissemaksuta 9\$000, 11\$000, 12\$000
kuni 20\$000 kuumaksuga

Müük järgmistes Villades: Villa Mazzei; Villa Nova Mazzei; Villa Nilo; Villa Nelson; Villa Milton; Villa Léo; Villa Victorio ja Villa Ede. Nimetatud Villad asuvad kõik Tramway Cantareira läheduses (Ramal de Guarulhos) Kõikjal Auto-omnibusi ühendus (Väljasõidu koht Largo Paysandú) Nimetatud Villades on: elekter, koolid, aptekid, j. n. e.

Uksikasjalisi informatsioone saab

“ESCRITORIO MAZZEI”

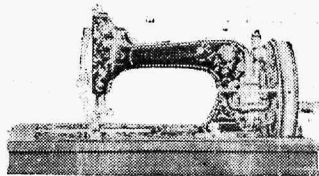
RUA 11 DE AGOSTO N.º 5 sobr.

ehk Avenida Mazzei N.º 300 (Villa Mazzei jaama lähedal)

ANNAME 100\$000

sellele, kelle soovitusel müüme ühe lote

Kes tahab osta

hädad ja
odavat,
peaaegu
uut,
pruugitud

Käsi- ehk jalaga
õmblusmasinat,
küllastagu pealadu

Rua Conselheiro Ramalho, 274

Telefon 7-6191, Aveniida Brigadeiro Luis Antonio nurgal.

Trammid: (nr. 3, 5, 30, 40, 47)

Paraiso, Aveniida ja Villa Clementino. Hinnad algades 80\$000

Pakkimiskulud sisemaale
saatmiseks kannab äri.

EMPRESA MARITIMA TRANSATLANTICA

Rua Benjamin Constant nr. 1 - 1. Andar
Praça da Sé nurgal - Kõnetr. 2-7485
SÃO PAULO

LAEVAPILETID

kõigisse sadamaisse

KUTSEKAARDID

sissemaksuga ja ilma

REISUPABERITE

muretsemine sisse- ja väljasõiduks

DEPOSIITARVETE

väljalunastamine

Igasugune reisu- ja tolli-
korraldus

ODAVAIMAD HINNAD

MAKSUKERGENDUS